

20
Eng

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY

MARCH - APRIL : 2019 EXAMINATION, B.COM. SEMESTER : II

THURSDAY, 28/03/2019

MORNING SESSION TIME : 10.00 TO 12.00 PM

SUBJECT CODE : UB02CCOM23

BUSINESS MATHEMATICS & STATISTICS - II

TOTAL MARKS : 60

Q-1 (A) If $y = \left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right)\left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right)\left(x + \frac{1}{x}\right)$ then find dy/dx . [05]

Q-1 (B) Write the rules of differentiation. [05]

Q-1 (C) At which point $f(x) = x^3 - x^2 - x + 2$ is maximum ? and at which point minimum? [05]

OR

Q-1 (A) If $y = \left(\frac{2x+3}{4x+5}\right)^6$ then find dy/dx . [05]

Q-1 (B) If cost function $C(x) = 2x^2 + \frac{108}{x} + 25$ where x is commodity, find the value of x for [05]
which cost is minimum, also find minimum cost.

Q-1 (C) If $y = (x^3 + 4x) \times (4x^2 - 3)$ then obtain dy/dx . [05]

Q-2 (A) Find the value of n if [05]

$${}_nP_3 : {}_{(n+2)}P_3 = 5 : 12$$

Q-2 (B) How many words can be formed using all the letters of the word "SEJAL"? out of [05]
them how many words (1) Start with 'L' (2) Start and end with vowel.

Q-2 (C) Find the number for committees of 5 members from 7 boys and 4 girls can be [05]
formed such that committee contains at least one girl.

OR

Q-2 (A) Find n if [05]

$$(1) {}_nP_4 = 840$$

$$(2) {}_nP_3 = 6 \cdot {}_nC_5$$

Q-2 (B) A question paper containing 10 questions is divided into two section, having 5 [05]
questions in each section. If student has to write 6 questions in such a way that at
least two questions must to take from each section, then how many ways he can
select the questions.

C.P.T.O.7

Q-2 (C) Evaluate :

[05]

(1) ${}_9P_2 + {}_6P_3 + 3! + {}_4C_0$

(2) ${}_{20}C_4 + {}_{10}C_2$

(3) ${}_{1000}C_{998}$

Q-3 (A) Find the equation of a line passing through the points (-1, 2) and (5, -3). Also find slope and both the intercepts. [05]

Q-3 (B) Obtain the equation of a line passing through the intersection of the lines $x-4y+18=0$ and $x+y-12=0$ and having slope $1/5$. [05]

Q-3 (C) Obtain the equation of a line passing through the point $A(x_1, y_1)$ and having slope m . [05]

OR

Q-3 (A) Find the equation of a line passing through the intersection of the lines $x+2y-1=0$ and $2x+3y-4=0$ and making equal intercepts on both the axes. [05]

Q-3 (B) Find the equation of a line passing through the points (x_1, y_1) and (x_2, y_2) . [05]

Q-3 (C) If the distance between two points $A(-3, -2)$ and $B(a, 1)$ is $3\sqrt{10}$ then find the value of a . [05]

Q-4 (A) Write the meaning and uses of linear programming and solve the following linear programming problem by graphical method. [08]

Max $Z = 6x + 7y$

s.t.

$2x + 4y \leq 48$

$4x + 2y \leq 60$

$x, y \geq 0$

Q-4 (B) Solve the following transportation problem by "VAM" (Vogel's Approximation method) for the following data. [07]

	D_1	D_2	D_3	D_4	Demand
O_1	5	8	3	6	30
O_2	4	5	7	4	50
O_3	6	2	4	5	20
Supply	20	40	30	10	

OR

Q-4 (A) Solve the following transportation problem by (1) NWCM (2) LCM

[08]

	D ₁	D ₂	D ₃	Demand
O ₁	2	7	4	5
O ₂	3	3	1	8
O ₃	5	4	7	7
O ₄	1	6	2	14
Supply	7	6	21	

Q-4 (A) Solve the following Linear Programming Problem by graphical method.

[07]

$$\text{Min } Z = 10x + 5y$$

s.t.

$$3x + 5y \leq 150$$

$$5x + 4y \geq 100$$

$$0 \leq x \leq 30, \quad 0 \leq y \leq 15$$

— X —
⑧

Se

[20]
[Gr]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY**MARCH - APRIL : 2019 EXAMINATION, B.COM. SEMESTER : II****THURSDAY, 28/03/2019****MORNING SESSION TIME : 10.00 AM. TO 12.00 PM.****SUBJECT CODE : UB02CCOM23****BUSINESS MATHEMATICS & STATISTICS- II****TOTAL MARKS : 60**

પ્રશ્ન-૧ (અ) જો $y = \left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right) \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right) \left(x + \frac{1}{x}\right)$ હોય તો dy/dx મેળવો [05]

પ્રશ્ન-૧ (બ) વિકલનના નિયમો લખો. [05]

પ્રશ્ન-૧ (ક) વિધેય $f(x) = x^3 - x^2 - x + 2$ કયા બિંદુ માટે મહત્તમ અને કયા બિંદુ માટે ન્યૂનતમ થાય ? [05]

અથવા

પ્રશ્ન-૧ (અ) જો $y = \left(\frac{2x+3}{4x+5}\right)^6$ હોય તો dy/dx મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૧ (બ) વસ્તુ ખર્ચનું વિધેય $C(x) = 2x^2 + \frac{108}{x} + 25$ છે જ્યાં x એ વસ્તુની સંખ્યા છે. તો ખર્ચનું વિધેય ન્યૂનતમ થાય ત્યારે x ની કિંમત શોધો તથા ન્યૂનતમ ખર્ચ પણ શોધો. [05]

પ્રશ્ન-૧ (ક) જો $y = (x^3 + 4x) \times (4x^2 - 3)$ હોય તો dy/dx મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૨ (અ) જો ${}_nP_3 : (n+2)P_3 = 5:12$ હોય તો n ની કિંમત શોધો. [05]

પ્રશ્ન-૨ (બ) "SEJAL" શબ્દના બધા જ અક્ષરોનો ઉપયોગ કરીને કુલ કેટલા નવા શબ્દો બનાવી શકાય? આમાંથી કેટલા શબ્દોમાં (૧) શરૂઆત L થી થતી હશે? (૨) શરૂઆત અને અંત સ્વરથી થશે? [05]

પ્રશ્ન-૨ (ક) ૭ છોકરાઓ અને ૪ છોકરીઓમાંથી ૫ વ્યક્તિની કમિટી બનાવવાની હોય તો કેટલી કમિટી એવી બનાવી શકાય કે જેમાં ઓછામાં ઓછી ૧ છોકરી હોય જ. [05]

અથવા

પ્રશ્ન-૨ (અ) જો (૧) ${}_nP_4 = 840$ (૨) ${}_nP_3 = 6 \cdot {}_nC_5$ હોય તો બંને માટે n ની કિંમત મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૨ (બ) ૧૦ પ્રશ્નપત્રોનું બનેલું એક પ્રશ્નપત્ર બે વિભાગમાં વહેંચાયેલું છે. અને દરેક વિભાગમાં ૫ પ્રશ્નો છે. જો વિદ્યાર્થીને ૬ પ્રશ્નોના જવાબ એવી રીતે આપવાના હોય કે જેમાં દરેક વિભાગમાંથી ઓછામાં ઓછા બે પ્રશ્નોના જવાબ આપવા જ પડે તેમ હોય તો વિદ્યાર્થી પ્રશ્નોની પસંદગી કેટલી રીતે કરી શકે? [05]

(1)

(P.T.O.)

(Page No. 1)

પ્રશ્ન-૨ (ક) નીચેનાની કિંમત મેળવો.

[05]

(૧) ${}_9P_2 + {}_6P_3 + 3! + {}_4C_0$

(૨) ${}_{20}C_4 + {}_{10}C_2$

(૩) ${}_{1000}C_{998}$

પ્રશ્ન-૩ (અ) બિંદુ (-1, 2) અને (5, -3) માંથી પસાર થતી રેખાનું સમીકરણ મેળવો તથા તેનો ઢાળ અને બંને અક્ષો પરના અંતઃખંડો મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૩ (બ) જોનો ઢાળ 1/5 હોય અને બે રેખાઓ $x-4y+18=0$ અને $x+y-12=0$ ના છેદનબિંદુમાંથી પસાર થતી હોય તો તે રેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૩ (ક) બિંદુ (x_1, y_1) માંથી પસાર થતી અને m ઢાળવાળી રેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]

અથવા

પ્રશ્ન-૩ (અ) બે રેખાઓ $x+2y-1=0$ અને $2x+3y-4=0$ ના છેદનબિંદુમાંથી પસાર થતી અને બંને અક્ષ પર સમાન અંતઃખંડ બનાવતી રેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૩ (બ) બિંદુઓ (x_1, y_1) અને (x_2, y_2) માંથી પસાર થતી સુરેખાનું સમીકરણ મેળવો. [05]

પ્રશ્ન-૩ (ક) જો બે બિંદુઓ $A(-3, -2)$ અને $B(a, 1)$ વચ્ચેનું અંતર $3\sqrt{10}$ હોય તો a ની કિંમત શોધો. [05]

પ્રશ્ન-૪ (અ) સુરેખ આયોજનનો અર્થ સમજાવી તેની ઉપયોગિતા લખો તથા નીચેના સુરેખ આયોજનના પ્રશ્નને આલેખની રીતે ઉકેલો. [08]

મહત્તમ $Z = 6x + 7y$

જ્યાં $2x + 4y < 48,$

$4x + 2y \leq 60,$

$x, y \geq 0$

પ્રશ્ન-૪ (બ) નીચેના વાહનવ્યવહારના પ્રશ્નને VAM થી ઉકેલો. (વોગલ્સની અંદાજિત રીત) [07]

	D_1	D_2	D_3	D_4	અંત્ર
O_1	5	8	3	6	30
O_2	4	5	7	4	50
O_3	6	2	4	5	20
પુરવડો	20	40	30	10	

અથવા

(2)

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેના વાહન વ્યવહારના પ્રશ્નને (૧) NWCM (૨) LCM થી ઉકેલો.

[08]

	D_1	D_2	D_3	ગાંભીર
O_1	2	7	4	5
O_2	3	3	1	8
O_3	5	4	7	7
O_4	1	6	2	14
કુલ	7	6	21	

પ્રશ્ન-૪ (બ) નીચેના સુરેખ આયોજનના પ્રશ્નને આલેખની મદદથી ઉકેલો.

[07]

ન્યૂનતમ $Z = 10x + 5y$

જ્યાં $3x + 5y \leq 150$

$5x + 4y \geq 100$

$0 \leq x \leq 30, 0 \leq y \leq 15$

— X —
(3)

